УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум мај 2018. године

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду 23.03.2018. године Одлуком **бр. 848/1** образовало је Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације Милене Видосављевић "Улога наставника у примени и развоју мултимодалног учења у настави страних језика".

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Ана Јовановић, ванредна професорка, Хиспанистика – Шпански језик, 25.10.2016, Филолошки факултет у Београду,
2. др Јелена Филиповић, редовна професорка, Хиспанистика – Шпански језик, 30. 12. 2010, Филолошки факултет у Београду и
3. др Татјана Пауновић, редовна професорка, Англистика - Енглески језик, 28. 12. 2013, Филозофски факултет у Новом Саду.

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Милена Видосављевић је рођена 01. 10. 1988. године у Призрену. Основне академске студије завршила је на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу 2011. године, студијска група - Шпански језик и хиспанске књижевности. Мастер академске студије завршила је на истом факултету 2014. године одбранивши мастер рад под називом *Развој интеркултурне комуникативне компетенције у настави шпанског језика* под менторством проф. др Ане Јовановић. Од 2015. године студенткиња је докторских студија, модул - језик, на Филолошком факултету у Београду. Члан је Удружења професора шпанског језика Србије, Друштва хиспаниста, Друштва младих лингвиста и Друштва педагога из Београда. Тренутно ради као преводилац и професорка шпанског и енглеског језика у школама страних језика у Нишу, као и у домену дигиталног маркетинга. Области њеног научноистраживачког рада су: примењена лингвистика, социолингвистика, педагогија, психологија, методика наставе страних језика, методика наставе шпанског језика и сефардика.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Видосављевић, М. (2017). „Учење страних језика уз помоћ компјутера", у: Ж. Миленовић, С. Видосављевић (ур.), Зборник радова са научног скупа с међународним учешћем – Иновације у васпитању и образовању: дигитализација, иновативни програми и модели, Учитељски факултет у Призрену – Лепосавић, 109-121.
2. Видосављевић, М. (2016). Сефардска заједница у Нишу, Зборник Матице српске за друштвене науке, бр. 4/159-160, 995-1011.
3. Видосављевић, М. (2016). „Домети емпиријских истраживања употребе филма у настави страних језика", у: С. Минић, А. Мандак (ур.), Зборник радова Учитељског факултета у Призрену-Лепосавић, Лепосавић: Учитељски факултет у Призрену-Лепосавић, 67-82.

4. Видосављевић, С, Видосављевић, М., Круљ Драшковић, Ј. (2016). „Интеркултурална настава у васпитно-образовном процесу“, у: С. Минић, А. Мандак (ур.), Зборник радова Учитељског факултета у Призрену-Лепосавић, Лепосавић: Учитељски факултет у Призрену-Лепосавић, 185-201.
5. Видосављевић, М. (2015). „Улога игре у настави страних језика“ у: П. Рајчевић, А. Мандак (ур.), Зборник радова Учитељског факултета у Призрену-Лепосавић, Лепосавић: Учитељски факултет у Призрену-Лепосавић, стр. 169-176.
6. Видосављевић, М. (2015). „Улога књижевности у развоју интеркултуралне комуникативне компетенције у настави страних језика“, у: М. Ковачевић (ур.), Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са VI научног скупа младих филолога Србије одржаног 22. 03. 2014. године. Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 393-400.
7. Видосављевић, М. (2014). „Мотивација наставника и ученика у интеркултуралној настави“. у: М. Ковачевић, Ј. Петковић (ур.), Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са V научног скупа младих филолога Србије одржаног 30. 03. 2013. године. Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, стр. 431-438.
8. Видосављевић С., Видосављевић, М., Круљ Драшковић, Ј. (2014). Култура и природа, Екологика, 76, стр. 843-849.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, Комисија констатује да кандидаткиња Милена Видосављевић испуњава све услове за израду докторске дисертације. Кандидаткиња има завршене мастер студије, положене испите на докторским студијама и објављене радове, чиме показује смисао за истраживачки рад и чиме се квалификује као кандидаткиња за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.

За ментора је предложена др Ана Јовановић, ванредна професорка, са Филолошког факултета у Београду, Катедра за иберијске студије.

Др Ана Јовановић има вишегодишње наставно искуство у области примењене лингвистике, учешће на великом броју научних и стручних скупова и објављено више десетина радова из исте области. Осим што изводи наставу на универзитету (у Београду, а претходно и у Крагујевцу, током седам година, као и у САД, током три године), др Ана Јовановић је и ауторка и реализаторка више семинара за стручно усавршавање наставника, консултант Завода за унапређивање васпитања и образовања, као и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, што додатно показује њену упућеност у проблематику предложене теме докторске дисертације Милене Видосављевић. Такође, др Ана Јовановић је била члан комисије за одбрану неколико докторских дисертација, у Србији и иностранству, а менторисала је и била члан комисије за одбрану више десетина мастер радова.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Jovanović, Ana. 2016. *Waking up from the university dream: Intersection of educational ideologies and professional identity construction*. Saarbrücken: Lambert Academic Publishing. ISBN 978-3-659-89130-4
2. Filipović, Jelena & Ana Jovanović. 2016. Academic maturation and metacognitive strategies in academic research and production. *Universal Journal of Educational Research*, 4(6), 1442-1451. ISSN 2332-3205, 2332-3213
3. Jovanović, Ana. 2016. Actividades etnográficas en el desarrollo de la competencia intercultural. Pejovic, Andjelka, Ana Jovanovic, Ivana Vucina Simovic, Mirjana Sekulic, Vladimir Karanovic, Aneta Trivic (eds.), *Estudios hispánicos en la cultura y ciencia serbia*, Kragujevac: FILUM, 349-360. ISBN 978-86-85991-97-4
4. Jovanović, Ana. 2014. Parents' role in the foreign language education in Serbia. Linguistics, culture and identity in foreign language education, edited by Azamat Akbarov. Sarajevo: IBU Publications, 151-158.

ISBN 978-9958-834-35-6

5. Jovanović, Ana. 2013. Autonomy development in L2 learning: Results from the implementation of a scaffolding technique. *Jezik i obrazovanje*, urednici Julijana Vučo i Olivera Durbaba. Beograd: Filološki fakultet, 191-206. ISBN 978-86-6153-123-1

6. Pejović, Anđelka & Ana Jovanović. 2012. Actitudes epistemológicas de los profesores de español como lengua extranjera en Serbia. *Colindancias* 3, 157-163. ISSN 2067-9092

7. Jovanović, Ana & Jelena Filipovic. 2013. Spanish teacher education program and community engagement. *Hispania* 96(2), 283-294. ISSN 0018-2133.

8. Jovanović, Ana & Gorana Zečević Krneta. 2012. Abductive reasoning and second language learning. *Journal of Language Teaching and Research 3(2)*, 306-313. ISSN 1798-4769.

9. Jovanović, Ana. 2009. *Student and teacher attitudes in foreign language instruction*. Beograd: Zadužbina Andrejević. ISBN 978-86-7244-780-4

Комисија сматра да др Ана Јовановић, ванредна професорка, испуњава све услове за ментора докторске дисертације за област примењене лингвистике коју је пријавила Милена Видосављевић.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА

Формулација назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе ”Улога наставника у примени и развоју мултимодалног учења у настави страних језика” прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

Предмет (проблем) истраживања

Предмет научног истраживања предложене докторске дисертације под називом „Улога наставника у примени и развоју мултимодалног учења у настави страних језика“ јесте испитивање улоге мултимодалног учења на часовима страних језика, то јест, на који начин мултимодалне активности утичу на ученике у складу са њиховим узрастом, знањем страног језика, њихове дигиталне писмености, дигиталног искуства. У ужем смислу, истраживање полази од преиспитивања улоге наставника, њихових ставова и уверења у вези са употребом технологије и мултимодалних активности на часовима страних језика, као и степена припремљености за употребу савремених метода, те прати њихов ефекат на ангажовање ученика страних језика.

У фокусу овог истраживања налази се дигитална писменост као способност читања и разумевања хипертекста, то јест, мултимедијалних текстова, при чему се укључује разумевање слика, звукова и текста у виду нелинеарног хипертекста. Под дигиталном писменошћу, дакле, подразумева се рад са информацијама и дигиталном грађом доступним на интернету и њихова критичка употреба, као и способност просуђивања о онлајн изворима, претраживању, управљању мултимедијалном грађом, комуницирању путем мрежа, те креирању и размени информацијама, чланству у виртуелним заједницама (Špiranec, Banek 2008). Самим тим, ова компетенција се налази у тесној вези са информационом и информатичком писменошћу које су заједно неопходан услов за адекватну и успешну примену информационо-комуникационе технологије (ИКТ).

Ова модерна писменост која се већ годинама намеће уз помоћ технологија, свакако, не заобилази ни наставу. Са тим у вези, у складу са теоријом конструктивизма, аутор Pascarella (2008) истиче да се од наставника и ученика захтева да прихвате и развијају дигиталну писменост подржану интернетом и мултимодалним уређајима. Управљајући медијима који пружају информације и откривајући процесе стварања значења у савременим медијским окружењима налик Wikipedia, YouTube и остало, ученици непрестано усвајају дигиталну писменост. Стога је неопходно да и наставници буду свесни доминантне културе и критички размотре нове реформе и циљеве савременог образовања како би мењали наставну праксу где би ученици тражили садржаје, развијали истраживачке вештине, прикупљали аутентичне

материјале, стицали властита знања и обликовали своју дигиталну писменост. Развијањем критичког приступа, како наставника, тако и ученика, омогућава се креирање оригиналних наставних пројеката, а не имитирање већ постојећих креација, што и јесте циљ имплементације технологије и развоја нове писмености у настави.

У вези са поменутим, дигитална писменост представља основу за модерни начин учења страних језика путем технологије и стварања, такозваног, мултимодалног окружења и учења. Дакле, мултимодалност представља нови приступ учењу који се јавио почетком 2000-их година. Наведени термин означава изражавање мишљења уз помоћ комбинације речи и симбола, слика, звукова, као и осталих видова асоцијација и активности (Knežević Florić, Ninković 2011). Под мултимодалним учењем подразумева се интердисциплинарни начин учења који укључује коришћење мултисензорног и активног учења путем уметности, слика, филма, видеа и графике комбинованих са интерактивношћу (Massaro 2012, Fadel, Lemke 2012). Имајући у виду да се мултимодалност односи на комуникацију путем разних канала који се називају модови (Kress, 2010), дигиталне технологије су од великог значаја за мултимодалност јер омогућавају доступност модова у новим међусобним везама, као и то да се уз текст и слике користе и други мултимедијални елементи, такозвани семиотички ресурси, попут звука, видеа, анимација (Matasić, Dumić 2012). Дакле, под модовима се подразумевају писање, визуелна комуникација, то јест, дијаграми, слике, видео, затим гестикулација, као и говор, звук и боје које су значајне и симболичне у показивању одређених аспеката културних контекста (Jewitt 2005).

Наставни процес учења страних језика, који за циљ има развој мултимодалног учења, утиче свесно на промену улога наставника чији приоритет јесте да усмерава ученике ка когнитивном, метакогнитивном и саморегулисаном учењу. У том смислу, мултимодалност у настави омогућава учење где ученици активно учествују, размењујући своја искуства, идеје, мишљења, док наставници подстичу кооперативно учење и сарадњу међу ученицима, који се баве садржајима и активностима примењивим и повезаним са њиховим животима. „Путем мултимодалног учења страних језика, ученици повећавају мотивацију и креативност, постају лидери пројеката уз менторство наставника, развијају социјалну компетенцију, језичке вештине и критичко мишљење“ (Martínez Lirola 2016). Овај савремени приступ учења подстиче промену улоге наставника који постају мотиватори, модератори, сарадници, истраживачи. Њихова улога би требало да се огледа у томе да изграде односе, омогуће размену информација, олакшају учење, подстичу укљученост својих ученика путем пројектних активности, утичу на њихов раст и развој стварајући мултимодално окружење за учење (Kane 2004; Matasić, Dumić 2012).

Предмет предложене докторске дисертације се даље фокусира на преиспитивање улоге наставника у стварању подстицајних околности за имплементацију мултимодалног учења страних језика будући да је кључ успеха у коришћењу технологије у настави страних језика у људском капацитету, то јест, у наставницима који планирају, креирају и спроводе ефикасну образовну активност (Warschauer, Meskill 2000). У прилог наведеном, у Србији је у току 2017. године креиран *Оквир дигиталних компетенција* под називом „Наставник за дигитално доба – нацрт“ чији је циљ да представи предности коришћења дигиталних технологија, као и да пружи одређене врсте дигиталних компетенција. Дакле, технологија на часовима помаже наставницима да мотивишу и смислено укључе ученике у наставни процес, да унапреде вештине и знања својих ученика, њихове социјалне компетенције и шансе за запошљавање у непосредној или даљој будућности и да буду у контакту са својим ученицима и изван оквира учионице. Иако се Оквир, генерално, односи на наставнике свих предмета, путем његове садржине може се закључити на који начин и наставници страних језика, који теже да уводе савремене технологије у наставу, могу да развијају сопствену дигиталну компетенцију у циљу развијања језичких вештина код ученика и упознавања ученика са страном културом користећи се дигиталним садржајима и материјалима уведеним на адекватан педагошки и методички начин. Са тим у вези, првобитна питања која се постављају у предложеној дисертацији и од чега истраживање полази јесте у којој мери је Оквир дигиталних компетенција примењив за наставнике страних језика, да ли су наставници страних језика у домаћој школској средини спремни за ове новонастале промене, да ли имају адекватне услове за развијање дигиталне компетенције, да ли могу да користе технологију у настави на одговарајући начин, као и колико њихова уверења, ставови, знања утичу на прихватање технологије у настави, да ли су у могућности да самостално стичу дигиталну писменост и креирају мултимодално учење и окружење, или су им потребне додатне обуке, стручна усавршавања, конкретно у склопу њихове струке, како би проширили своје видике и пробудили свест о постојању модерних метода.

Имајући у виду да ставови представљају одраз одређеног друштвеног и културног контекста у коме појединац живи, ради и образује се, неопходно је истаћи да систем личног уверења који се креира код

наставника зависи, управо, од идеологије образовања и контекста у коме се они усавршавају на пословном плану што директно утиче и на њихову наставничку праксу и одлуке које доносе. У том смислу „ставови јесу функционални јер изражавају основне вредности и уверења који посредују или усмеравају понашање особе“ (Cook 2002). Ставови наставника играју важну улогу у одређивању њиховог понашања у учионици и такође указују како наставници гледају на тренутну образовну политику и новонастале наставне реформе (Ajzen 1985; Cook 2002). Са тим у вези, уколико се претпоставке које су у основи нове праксе у складу са њиховим личним епистомолошким уверењима, наставници ће имати позитиван став према тенденцији усвајања нових пракси и идеја у учионици. Међутим, ако веровања наставника не одговарају циљевима и претпоставкама образовних иновација, њихов отпор је неминован (Yocum 1996; Burkhardt, Fraser, Ridgeway 1990). У складу са тим, кључно питање предложене дисертације јесте како се изграђени педагошки ставови наставника суочавају са новим захтевима које намеће савремена настава страних језика, те на који начин и у којој мери развијају властите дигиталне компетенције како би подстакли мултимодално учење страних језика код својих ученика. У следећем кораку, предмет истраживања је препознавање и анализа процеса којим мултимодално учење утиче на усвајање и учење страних језика у формалном образовању, улоге наставника у овом процесу, те који су аспекти оваквог учења присутни код ученика и код студената филологије.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидаткиња је приложила библиографију од 125 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

1. Ajayi, L. (2012). How Teachers Deploy Multimodal Textbooks to Enhance English Language Learning, *TESOL Journal*, vol. 6, 16-35.
2. Al-Mahrooqi, R., Troudi, S. (eds.) (2014). *Using Technology in Foreign Language Teaching*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
3. Будимир Нинковић, Г. (2007). Савремена образовна технологија и функције наставника. У: Мирчета Даниловић и Слободан Попов (ур.), Зборник радова 4. Међународног научног скупа - *Технологија, Информатика, Образовање.* Београд: Центар за развој и примену науке, технологије и информатике, Нови Сад: Природно Математички факултет. 120-126.
4. Burns, A., Kurtoğlu-Hooton, N. (2016). *Using action research to explore technology in language teaching: international perspectives.* London: British Council.
5. Correos, C. (2014). Teachers' ICT Literacy and Utilization in English Language Teaching, *'ICT & Innovations in Education' International Electronic Journal*, 2 (1), 1-25.
6. Davis, R. (2006). Utopia or Chaos? The Impact of Technology on Language Teaching, *The Internet TESL Journal*, http://iteslj.org/Articles/DavisImpactOfTechnology.html, preuzeto 15.10.2017.
7. Eisenlauer V. (2014). Multimodality in Mobile-Assisted Language Learning. In: Kalz M., Bayyurt Y., Specht M. (eds) *Mobile as a Mainstream – Towards Future Challenges in Mobile Learning. mLearn 2014. Communications in Computer and Information Science*, vol 479, 328-338.
8. Farías, M., Obilinovic, K., Orrego, R. (2010). Modelos de aprendizaje multimodal y enseñanza-aprendizaje de lenguas extranjeras, *Revista de ciències de l'educació*, 2, 55-74.
9. Fitzpatrick, A. (2004). *Information and Communication Technologies in the Teaching and Learning of Foreign Languages: State-of-the-Art, Needs and Perspectives. Analytical Survey*. Moscow: UNESCO Institute for Information Technologies in Education (IITE).
10. Forceville, C. J. (2011). [Review of: G. Kress (2010) Multimodality: a social semiotic approach to contemporary communication]. *Journal of Pragmatics*, 43(14), 3624-3626.
11. Gajek, E. (2015). Implications from the Use of ICT by Language Teachers – Participants of International Projects. *Universal Journal of Educational Research*, 3(1), 1-7.
12. García Gavín, S. (2012). Uso de las nuevas tecnologías en la enseñanza de lenguas extranjeras, *Revista de lenguas para Fines Específicos*, 18, 183-212.
13. García León, D. L., García León, J. E., Hernández Rozo, Y. (2011). Students' beliefs: Multimodal Texts as Pedagogical Tools in Foreign Language Learning, *Revista PAPELES*, vol. 3, 5, 21-35.

14. Gajek, G. (2015). Implications from the Use of ICT by Language Teachers – Participants of International Projects, *Universal Journal of Educational Research*, 3, 1, 1-7.
15. Garrett, N. (1991). Technology in the service of language learning: Trends and issues. *The Modern Language Journal*, 93(1), 697-718.
16. Gazibara, S. (2016). Aktivno učenje u multimodalnom okruženju, *Školski vjesnik: časopis za pedagogijsku teoriju i praksu*, vol. 65, 323-334.
17. Hubbard, Ph., Levy, M. (eds.) (2006). *Teacher Education in CALL*. Philadelphia: John Benjamins Publishing Co.
18. Janjić, M., Librenjak, S., Kocijan, K. (2016). Nastava stranih jezika: upotreba tehnologije, *Strani jezici: časopis za primijenjenu lingvistiku*, 44(4), 232-243.
19. Jayanthi, N. S, Kumar, R. V. (2016). Use of ICT in English Language Teaching and Learning, *Veda's Journal of English Language and Literature (JOELL)*, 3, vol. 2, 34-38.
20. Jewitt, C. (2005). Multimodality, ''Reading'', and ''Writing'' for the 21st Century. *Discourse: studies in the cultural politics of education*, vol. 26, 3, 315-331.
21. Kitson, L. (2011). Reconceptualising Understandings of Texts, Readers and Contexts: One English Teacher's Response to Using Multimodal Texts and Interactive Whiteboards. *English in Australia*, vol. 46, 3, 76-86.
22. Knežević, Ž. (2012). „Učenja jezika pomoću računara", u: Slavica Perović (ur.) Zbornik radova sa druge konferencije društva za primjenjenu lingvistiku - *Mi o jeziku, jezik o nama*. Podgorica: Društvo za primjenjenu lingvistiku Crne Gore, 217-224.
23. Kress, G., Jewitt, C., Bourne, J., Franks, A., Hardcastle, J., Jones, K., Reid, E. (2004). *English in Urban Classrooms, A multimodal perspective on teaching and learning*. London, New York: Taylor & Francis Group.
24. Kumar, S., Tammelin, M. (2008). *Integrating ICT into Language Learning and Teaching - A Guide for European Institutions*. Linz, Austria: Johannes Kepler Universität.
25. Lotherington, H., Jenson, J. (2011). Teaching Multimodal and Digital Literacy in L2 Settings: New Literacies, New Basics, New Pedagogies, *Annual Review of Applied Linguistics*, 31, 226–246.
26. Magal-Royo, T., et al. (2011). Multimodal application for foreign language teaching. In: *14th International Conference on Interactive Collaborative Learning*, 145–148.
27. Martínez Lirola, M. (2014). Propuesta de enseñanza multimodal en una asignatura de lengua inglesa. *Encuentro. Revista de investigación e innovación en la clase de idiomas*, 23, 89-101.
28. Martínez Lirola, M. (2016). The importance of promoting multimodal teaching in the foreign language classroom for the acquisition of social competences: practical examples, *International Journal for 21st Century Education, Special Issue 'Language Learning and Teaching*, vol. 3, 77-88.
29. Matasić, I., Dumić, S. (2012). Multimedijske tehnologije u obrazovanju, *Medijska istraživanja*, 18, 1, 143-151.
30. Mathewman, S., Blight, A., Davies, C. (2004). What does multimodality mean for English? Creative tensions in teaching new texts and new Literacies, *Education, Communication and Information*, vol. 4, 1. 153-176.
31. Motteram, G. (ed.) (2013). *Innovations in learning technologies for English language teaching*. London: British Council.
32. Mullamaa, K. (2010). ICT in Language Learning - Benefits and Methodological Implications. *International Education Studies*, 1, vol.3, 38-44.
33. North, Ch., Rankie Shelton, N. (2014). Advancing English Language Learning in China through Multimodal Content Area Teaching, *Journal of Curriculum and Instruction (JoCI)*, vol. 8, 2, 68-88.
34. Öman, A., Sofkova Hashemi, S. (2015). Design and redesign of a multimodal classroom task – Implications for teaching and learning. *Journal of Information Technology Education: Research*, 14, 139-159.
35. Pereira, I., Ramos, A., Marsh J. (eds.) (2016). The Digital Literacy and Multimodal Practices of Young Children: Engaging with Emergent Research. Proceedings of the first Training School of COST Action IS1410, University of Minho, Braga, Portugal, 6th - 8th June, 2016. Braga: Centro de Investigação em Educação (CIEd), 60-66. http://digilitey.eu, preuzeto 09.01.2018.
36. Plass, J. y Jones, L. (2005). Multimedia learning in second language acquisition. In: Mayer, R. (Ed.), *The Cambridge handbook of multimedia learning*, 467-488, New York: CUP.
37. Pourhossein Gilakjani, A., Nizam Ismail, H., Masoumeh Ahmadi, S. (2011). The Effect of Multimodal Learning Models on Language Teaching and Learning, *Theory and Practice in Language Studies*, vol. 1, 10, 1321-1327.

38. Радић Бранисављевић, М., Миловановић, М. (2014). Савремене технологије у настави страних језика. *Синтеза (Internet and education)*, 500-505.
39. Rajendram, Sh. (2015). Potentials of the Multiliteracies Pedagogy for Teaching English Language Learners (ELLs): A Review of the Literature, *Critical Intersections in Education: An OISE/UT Students' Journal*, 3, 1-18.
40. Royce, T. (2002). Multimodality in the TESOL classroom. Exploring visual-verbal synergy. *TESOL Quarterly*, 36 (2), 191–205.
41. Reinders, H. (2009). Teaching (with) technology: the scope and practice of teacher education for technology. Prospect, 3, vol. 24, 15-23.
42. Salehi, H., Salehi Z. (2012). "Integration of ICT in language teaching: Challenges and barriers". 3rd International Conference on e-Education, e-Business, e-Management and e-Learning IPEDR vol. 27 IACSIT Press, Singapore. http://www.ipedr.com/vol27/40IC4E%202012-F10037.pdf, preuzeto 27.10.2017.
43. Sabzian, F., Pourhosein Gilakjani, A. (2013). Teachers' Attitudes about Computer Technology Training, Professional Development, Integration, Experience, Anxiety, and Literacy in English Language Teaching and Learning. *International Journal of Applied Science and Technology*, 1, vol 3, 67-75.
44. Serostanova, N. (2014). Integrating information and communication technologies in the process of foreign language teaching and learning, *Journal of Education Culture and Society*, 1, 187-197.
45. Shin, S. K. (2015). Teaching critical, ethical, and safe use of ICT in preservice teacher education. *Language Learning & Technology*, 19(1), 181–197.
46. Shyamlee, S. D., Phil. M. (2012). Use of Technology in English Language Teaching and Learning: An Analysis. *International Conference on Language, Medias and Culture IPEDR*, 33, 150-156.
47. Stec, M. (2017). Multimodality of Cultural Content in ELT Materials for Young Learners. *Theory and Practice of Second Language Acquisition*, vol. 3 (1), 101–124.
48. Tafazoli, D., Golshan, N. (2014). Review of Computer-Assisted Language Learning: History, Merits & Barriers. *International Journal of Language and Linguistics. Special Issue: Teaching English as a Foreign/Second Language*, 5, vol. 2, 32-38.
49. Torsani, S. (2016). *CALL Teacher Education, Language Teachers and Technology Integration*. Rotterdam: Sense Publishers.
50. Vaish, V., Towndrow, P. A. (2010). Multimodal Literacy in Language Classrooms, In: Hornberger, N. H., Lee McKay, S. (eds.), *Sociolinguistics and Language Education (New perspectives on language and education).* Bristol: Multilingual Matters.
51. Yang, Y. (2010). Computer-assisted Foreign Language Teaching: Theory and Practice. *Journal of Language Teaching and Research*, 6, 909-912.
52. Yunus, M. M., Lubis, M, A, Lin, C, P. (2009). Language Learning via ICT: Uses, Challenges and Issues, *WSEAS Transactions on Information Science and Applications*, 9, vol. 6, 1453-1467.
53. Warschauer, M., Meskill, C. (2000). Technology and second language learning. In J. Rosenthal (Ed.), *Handbook of undergraduate second language education* (pp. 303-318). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum.

Циљеви истраживања и очекивани резултати

Циљ предложене докторске дисертације јесте да се испитају улоге наставника у мултимодалној настави страних језика, на који начин мултимодално учење и активности утичу на ученике и који се аспекти поменутог учења подстичу у настави страних језика. Основно полазиште будућег истраживања јесте испитивање ставова и уверења наставника о примени дигиталних технологија на часовима страних језика, као и њихове могућности да користе мултимодалне активности са својим ученицима у складу са сопственом дигиталном писменошћу.

Водећи се етнографским приступом, путем рада тежиће се да се испита конкретни наставни феномен, у овом случају примена и развој мултумодалног учења у настави страних језика путем мултимодалне активности, без унапред одређених хипотеза, односно индикатора који би утицали на ограничавања поменутог феномена, како би проучавање било што реалније истражено у такозваним „природним" свакодневним контекстима, то јест, на часовима страних језика.

Очекивани резултати ће превасходно дати увид у компетенције и ставове наставника страних језика који су укључени у формални систем образовања (основне и средње школе у Србији) по питању дигиталне писмености и мултимодалне наставе/ учења. На основу етнографског приступа и анализе важећих докумената која су релевантна за предложену тему (законски оквир, правилници, Оквир

дигиталних компетенција итд.) указаће се који се аспекти мултимодалног учења подстичу и развијају код ученика и студената страних језика, као и на који начин уверења и ставови наставника у вези са применом мултимедијалних наставних материјала на часовима страних језика, који јесу резултат језичке образовне политике и идеологија, и друштвеног контекста у коме наставници живе, раде, образују се, утичу на њихову спремност и реализацију модерног мултимодалног окружења у складу са дигиталном писменошћу.

Са тим у вези, резултати ће пружити увид у то како мултимодално учење утиче на наставу страних језика и главне актере, ученике и наставнике, као и да генерално, прикаже пресек стања спремности наставника за нове савремене методе које укључују констатно усавршавање њихове дигиталне писмености, што и јесте основа за подстицање и укључивање мултимодалног учења на часовима страних језика у нашој школској средини. Коначно, очекује се да резултати предложеног допринесу развоју иновативних модалитета за примену мултимодалног учења, то јест, новог начина учења страних језика уз мултимедијалне наставне материјале који мењају концепт већ постојеће традиционалне наставе и у фокус стављају развој креативности, мотивације и критичког мишљења кроз наставу страних језика.

План рада и методе истраживања

Основна идеја предложене дисертације јесте испитивање значаја улоге мултимодалног учења у настави страних језика, као и каква су уверења и потребе наставника у вези са дигиталним наставним материјалима у настави. Истраживање би обухватило наставнике и ученике страних језика који се налазе у систему основношколског и средњошколског образовања на територији града Ниша, који несумњиво из дана у дан постаје један од важних центара ИТ сектора и модерних технологија у нашој земљи. Такође, у оквиру истраживања, посебну категорију чинили би студенти Филолошког факултета у Београду, на Катедри за иберијске студије, који би такође били испитивани о значају и развоју мултимодалне активности.

Истраживање ће се фокусирати на неколико кључних тема у оквиру ове области и то: припремљеност наставника за примену мултимодалног учења, услови за стицање и развијање дигиталне писмености, могућност употребе рачунара у настави, уверења, ставови и знања наставника о технологији у настави, као и на који начин мултимодалне активности утичу на ученике и који су то аспекти поменутог учења који се подстичу у току наставе за коју је неопходна добра основа дигиталне писмености свих актера васпитно-образовног процеса.

Пре спровођења истраживања, упутила би се сагласност директорима основних и средњих школа у Нишу, као и деканици Филолошког факултета у Београду, како би се одређене планиране активности неометано и етички извршавале. У циљу добијања веродостојних резултата истраживања, користио би се комбиновани метод, то јест, квантитативне методе у виду упитника и квалитативне методе које би подразумевале дубинске интервјуе са наставницима и анализу реализованих наставних активности.

Планира се да се, у првој фази истраживања, квантитативном методом испитају ставови и уверења наставника страних језика основних и средњих школа о дигиталном учењу и стицању дигиталне писмености, као и о употреби мултимедијалних материјала на часовима. Путем упитника, испитаници би се упознали са даљим фазама истраживања и добили би могућност да се изјасне да ли желе да учествују у даљем раду. У другој фази, наставници који би били спремни да наставе истраживање, у договореном периоду би изабрану мултимодалну активност спровели на неколико часова са ученицима како би се испитало како ученици реагују на дату активност и који се аспекти мултимодалног учења развијају. На почетку и на крају поменутог истраживања, наставници би, такође, били интервјуисани, док би се међу ученицима, као и међу студентима наведеног факултета и катедре, спровела анкета у вези са реализованом мултимодалном активношћу.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА: Милене Видосављевић

НАПОМЕНА

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Милена Видосављевић подобна кандидаткиња за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области Примењене лингвистике и уже, Методике наставе страних језика.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Ана Јовановић подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Милене Видосављевић и предложене теме докторске дисертације ”Улога наставника у примени и развоју мултимодалног учења у настави страних језика”, а да се за ментора именује др Ана Јовановић, ванредна професорка Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. др Ана Јовановић, ванредна професорка,
Хиспанистика – Шпански језик, 25.10.2016,
Филолошки факултет у Београду

2. др Јелена Филиповић, редовна професорка,
Хиспанистика – Шпански језик, 30.12.2010,
Филолошки факултет у Београду

3. др Татјана Пауновић, редовна професорка,
Англистика – Енглески језик, 28.12.2013,
Филозофски факултет у Нишу